TELEMARK
fylkeskommune

Morten Mesics
Moflatveien 37

3733 SKIEN

/Team folkehelse, idrett og friluftsliv

Vår dato	21.08.2017
Deres dato	2017-08-17T00:00:00
Vår referanse	17/05096-24
Deres referanse	
Vår saksbehandler	Gørli Elida Bruun Andersen

Svar på søknad om utsetting av fisk - Skaugtjenna

Bakgrunn:
Telemark fylkeskommune har mottatt søknad fra Morten Mesics om tillatelse til å sette ut 200 stk. 2-årig ørret i Skaugtjenna, Bamble kommune. Søknaden er datert 02.11.2016. Settefisken som ønskes utsatt er produsert av Telemark settefisk. Det opplyses om at vannet ligger 57 meter over havet, og drenerer til Vinjekilen, Åbyfjorden. Fiskearter i dag er abbor og ørret.

Vurdering:
Lakse- og innlandsfiskloven § 10 åpner for at det kan gis tillatelse til kultiveringstiltak for innlandsfisk: *«Uten tillatelse fra departementet må ingen sette i verk kultiveringstiltak for anadrome laksefisk og innlandsfisk.*
Tillatelse til kultiveringstiltak kan gis ved forskrift for visse typer arbeider og områder eller ved enkeltvedtak etter søknad.»

Forskrift om utsetting av ferskvannsfisk mv. § 2 åpner for at fylkeskommunen kan gi tillatelse til utsetting av fisk: «*Fylkeskommunen kan gi tillatelse til utsetting for kultiveringsformål av innlandsfisk og andre ferskvannsorganismer».*

Naturmangfoldloven, § 30: «*Ingen må uten med hjemmel i § 31 eller tillatelse fra myndigheten etter denne loven sette ut*
a) organismer av arter og underarter som ikke finnes naturlig i Norge, herunder utenlandske treslag,
b) b) vilt av arter, underarter eller bestander som ikke fra før finnes naturlig i distriktet,
c) organismer, unntatt stedegen stamme, i sjø eller vassdrag, herunder kunstige dammer, med mindre det foreligger tillatelse etter lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven). Utsetting av stedegen stamme til kultiveringsformål krever tillatelse etter lakse- og innlandsfiskloven».
«Søknad om tillatelse til utsetting etter første ledd og etter forskrift gitt med hjemmel i annet ledd første punktum skal klarlegge de virkninger som utsettingen kan ha for det biologiske mangfold. Tillatelse kan ikke gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold».

Søknaden må vurderes i samsvar med prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 jf. § 7:
I naturmangfoldloven § 8 (kunnskapsgrunnlaget) kommer det fram at offentlige avgjørelser som påvirker naturmangfold skal bygges på vitenskapelig kunnskap om bestandssituasjonene for ulike arter, utbredelse og økologiske tilstand for naturtyper, samt effekten av påvirkningene. Virkningene av et tiltak skal vurderes ut fra den samla belastningen økosystemet utsettes for, jf. § 10

(økosystemtilnærming og samla belastning). Dersom det ikke er tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jf. § 9, slik at en ikke gjør vesentlig skade på naturmangfoldet ved å ta avgjørelser på et for dårlig kunnskapsgrunnlag.

§ 8 (kunnskapsgrunnlaget):
Det er søkt i Artskart, Naturbase, Vassdragsatlas og Felles kartløsning for Telemark og Buskerud for å innhente opplysninger om truede arter, spesielle natur/miljøinteresser og viktige/spesielle naturtyper.

I Skaugtjenna er det registrert blodigle (*Hirudo medicinalis*), som er oppført på Norsk rødliste for arter som *nær truet* (NT).
Videre er det registrert at Skaugtjenna er en rik kulturlandskapssjø, og en viktig naturtype av typen ferskvann/våtmark. Ved utløpet av Skaugtjenna grenser vannet til det viktige helhetlige kulturlandskapet Bamble kirke - Esa - Hvalvika.
Nedstrøms, i utølpsbekken fra Skaugtjenna, øst for E18, er Vinjebekken registrert som naturtype *viktig bekkedrag* med utløp ut i Vinjekilen naturreservat. Dessuten er en del av Vinjebekken registrert som sjøørretførende.
Skaugtjenna hører til Vinjekilen bekkefelt, i vannområde Kragerøvassdraget.

Man ser det i utgangspunktet som viktig å beholde en variasjon av naturkvaliteter i fylket. Blodigler finnes i svært få lokaliteter i Norge, og er registrert som nær truet i norsk rødliste. Blodigler inngår i dietten til fisk, og derfor kan fisk ha en betydning for bestanden av blodigler i en innsjø. Det antas at de individene av blodigler som finnes i Skaugtjenna er tilpasset den nåværende fiskebestanden. Dagens kunnskapsgrunnlag tilsier at utsetting av ørret vil kunne føre til en reduksjon av blodigler i lokaliteten.

Felles kartløsning for Telemark og Buskerud/biologisk mangfold/sjøørret, viser at det er registrert sjøørret (anadrom laksefisk) et stykke opp i Vinjebekken, men det er usikkerhet om hvor langt opp sjøørreten går. Fisk har naturlige vandringer både oppstrøms og nedstrøms i et vassdrag for vinteroverlevelse, næringssøk og reproduksjon. Det kan ikke utelukkes at utsatt fisk kan vandre nedover i vassdraget og fortrenge lokale fiskestammer, noe som kan være negativt for sjøørretbestanden. Kunnskapsgrunnlaget om sjøørretbestandens utbredelse oppover i vassdraget, nedstrøms Skaugtjenna, kan sies å ikke være tilstrekkelig.

§ 9 (føre-var prinsippet) og § 10 (økosystemtilnærming og samla belastning):
Nedre del av Vinjebekken er registrert som sjøørretførende. Fylkeskommunen vurderer at kunnskapen ikke er tilstrekkelig i forhold til hvor langt opp i vassdraget sjøørreten går, og hvordan eventuelt utsatt fisk vil påvirke sjøørretbestanden. Det betyr at føre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven kommer inn.
Man ser det som sannsynlig at bestanden av blodigle kan bli negativt påvirket av tiltaket, samt at påvirkning på sjøørretbestanden nedstrøms Skaugtjennas utløp er usikker. Det er derfor grunn til å anta at utsettingen av ørret i Skaugtjenna kan medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

§ 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver):
Kostnadene ved evt. forringelse av naturmiljø ved fysiske tiltak og/eller evt. utsetting av fisk bæres av tiltakshaver, noe som er i tråd med prinsippene for naturmangfoldloven.

§12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder):
Det er søkt om å sette ut fisk fra godkjent settefiskanlegg, og godkjent av veterinær, noe som reduserer risikoen for feilaktig utsetting av fisk med sykdom/smitte, eller andre uønskede arter.

TELEMARK
fylkeskommune

Etter en samlet vurdering mener fylkeskommunen at søknaden om tillatelse til å sette ut ørret i Skaugtjenna ikke tilfredsstiller kravene satt i naturmangfoldloven, lakse- og innlandsfiskloven eller forskrift om utsetting av fisk, da det er grunn til å anta at utsettingen av fisk vil medføre vesentlige uheldige følger for biologisk mangfold. Som uheldige følger menes her sannsynligheten for reduksjon av bestanden av blodigler i Skaugtjenna, samt faren for negativ påvirkning på sjøørret.

Vedtak:
Søknad fra Morten Mesics om utsetting av ørret i Skaugtjenna, Bamble kommune, Telemark, imøtekommes ikke jf. Lov om forvaltning av naturens mangfold av 19. juni 2009 nr. 100 § 30, Lov om laksefisk og innlandsfisk av 15. mai 1992 nr.47 § 10, og Forskrift om utsetting av ferskvannsfisk mv; FOR 1993-11-11 § 2.

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker at brevet er mottatt, jf. Forvaltningslovens kap. IV, §§ 28 og 29. Evt. klage sendes Telemark fylkeskommune.

Etter fullmakt

Med vennlig hilsen

Gørli Elida Bruun Andersen

Gorli.Elida.Bruun.Andersen@t-fk.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

TELEMARK
fylkeskommune

/Team folkehelse, idrett og friluftsliv

Vår dato 21.08.2017
Vår referanse 17/05096-24

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Morten Mesics		Moflatveien 37	3733 SKIEN

Kopimottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Fylkesmannen i Telemark	Irvin Kilde		
Arne Martin Skaugen		Europavei 585	3967 STATHELLE

Postadresse: Postboks 2844 3702 Skien
Besøksadresse:
Sentralbord 35 91 70 00
Foretaksregisteret: 940 192 226
E-post: post@t-fk.no
www.telemark.no